

NARODNO SLOVO

Vlasnik-izdavač: za Jugoslavensko nakladno i štamparsko društvo s. o. j. u osnivanju u Šibeniku, glavni i odgovorni urednik: **Milivoj Grubljić**.
Adr. ured. i uprave: Ul. starog teatra 2. I. kat.

„Narodno Slovo“ izlazi:
Srijedom, Petkom i Nedjeljom.

Mjesečna pretplata:
Za Jugoslaviju 20 Din. - Za strane zemlje 30 Din
Oglasi po cijeniku. — Rukopisi se ne vraćaju.

Broj 16.

Nedjelja 10 travnja 1932.

God. I.

Prigodom jedne desetgodišnjice

Stvarnu, objektivnu ocjenu italijanskog fašizma, kao jednog posebnog sistema državnog, privrednog i društvenog preuređenja, ostavljamo ovdje posve na stranu. Možda bi bilo i prerano danas ocjenjivati konačne rezultate ovog desetgodišnjeg organizatorskog i stvaralačkog rada prana postavljenim fašističkim ciljevima. Bitni je naime saradnik svakog ostvarivanja, ideje i vrljeme, koje modifikuje i provadanje, pa i same ciljeve, ali uspjeh provadanja zamisli u djelo, zavisi bitno o metodama i organizaciji. Ovima fašizam može zahvaliti svoje uspjehe, svoje održanje.

Polazeći s tačnih pretpostavaka, da svaki sistem bez moralne podloge nema ni trajnog značenja ni uspjeha i da se ta moralna podloga nalazi u kvaliteti ljudi, nosiocima sistema, kao i onih, na koje se svi oslanjaju, fašizam je pošao da do skrajnih granica mogućnosti provede društvenu selekciju. Značajno je da se je u tom pravcu pošlo dotle, te je na primjer problem aristokracije, koji je u mnogim evropskim zemljama, uslijed pritiska materijalističke civilizacije, prestao da bude uopće jedno pitanje — u fašističkoj Italiji danas središte žive, javne diskusije. Vodeći računa da su čiste i sjajne tradicije garancija za ispravnost i čestitost, fašizam je kod narodnih masa uzdržao duh povjerenja, što je naprotiv kod lažnog demokratizma i režimskog oportunitizma bila pojava prolazne naravi. Ovaj duh povjerenja učinio je narod disciplinovanim i svijesnim svih poteškoća vremena, koje se s razumijevanjem prihvaćaju, s razumijevanjem riješavaju do granica krajnjeg samoodricanja. U stanju da društvenu selekciju i provede, fašizam je snažno zahvatio sve društvene slojeve, kao što je zašao u tom pravcu i na sva područja javne uprave. Mogućnost da na mjesta odgovornih javnih funkcionera dođu ljudi bez potrebe sprema, opskurne prošlosti, kojekakovi zakutni preprodavači, ljudi pod nedovršenom kaznenom istragom, politički spekulanti i šarlatani, kojih je svijet nakon rata bio prepun, stvarno i formalno je znatno tim oslabljena. Svijestan i odlučan da ideju uzdrži u visini od ljudi kompromisanata, kadrih da je u svaki čas razvodre i diskredituju, fašizam vrši čišćenje u svojim redovima vodeći stematsku, stalnu kontrolu. Pogrešaka je moglo biti, pa su se i dogodile, ali počinjenje istih nije barem davalo izgleda ni pružalo uvjerenja, da se tako neće ili da se pred notornim činjenicama ostaje ustrajno oportunistički i gluh i slijep.

Fašizam kao ideja rekonstrukcije čitavog ital. državnog i privrednog života, a od svojih osnivača i propagatora čak na-

zivan i stvaranjem talijanske države, tražio je borbenu i najenergičniju aktivnost u tom pravcu. Inače se ne bi bio održao. On nije bio sjajan odbljesak na pozornici talij. javnog života, koji izazivlje momentanu privlačivost ili senzaciju da uskoro izčezne ili se izgubi kroz grabežljive prste poratnih izrabljivača. Naprotiv, kao revolucijonarna preuredba i stvaranje nove države, život fašizma se je razvijao u neprestanoj, dugoj i ustrajnoj akciji i u svim pitanjima, koje mu je i razvoj prilika donosio držeći žilavo i uporno čitavo društvo u neprestanim trzavicama i uzbuđenju ne dozvoljujući klonulosti i smirenja.

G. Benito Mussolini slavi desetgodišnjicu i pokazuje na svoje uspjehe. Da li su ti uspjesi njegovi lični ili sistema, kojemu je on stvarni nosioc, svakako stoji da oštrice kontrasta između Talijanu prirodnog individualizma s jedne i fašizma s druge strane, ne opstoje više u onoj mjeri, da bi ove opreke mogle smetati ili zapriječiti daljnji mirni razvoj današnjeg poretka. Fašizam je dosta duboko djelovao na odgoj i shvaćanje čitavog jednog naraštaja, pa kakvigođ dalji razvoj događaja očekivali, mora se računati na ovu činjenicu i za budućnost. Naročito mi Jugosloveni moramo o tome voditi ozbiljna računa. J. N.

Ukidanje trošarine za vino i rakiju

Po vijestima objavljenim u dnevnim listovima o radu Narodne skupštine ukinuta je državna i banovinska trošarina na vino i rakiju od 1. aprila 1932. godine. Te vijesti donijete su u dnevnim listovima uporedo sa radom Finansijskog odbora i Narodne skupštine, ali one se ne smiju smatrati kao svršen čin, jer pored Narodne skupštine postoji kao zakonodavno tijelo i Senat, a zatim Zakon mora biti potpisan od strane Njegovog Veličanstva Kralja i obnarodovan u »Službenim Novinama«.

Zakonski prijedlog o ukidanju državne i banovinske trošarine na vino, koji je izglasan u Narodnoj skupštini nije još primljen u Senatu, pa prema tome nije postao Zakonom, zbog čega je stari Zakon o trošarini na vino i rakiju još na snazi i mora se od svakoga poštovati.

Da ne bi bilo zablude i nezgodnih objašnjenja sa kontrolnim organima skreće se pažnja svima proizvođačima vina i rakije, kao i ostalim zainteresovanim licima, da državna i banovinska trošarina od 1. aprila 1932. godine nije ukinuta, nego da će biti tek ukinuta od onoga dana, kada to Zakon, koji se sada nalazi pred Senatom, bude odredio, to jest koga dana bude taj Zakon stupio na snagu. Do toga dana ima se primjenjivati dosadašnji Zakon o trošarini na vino i rakiju u punoj stopi i sa svima formalnostima njegovim.

Njemačka pred bankrotom

Dopisnik lista »Ilustrowany Kurjer Codzienny« u svomu dopisu iz Londona javlja, da sastanak francuskog pretsjednika vlade Tardieua sa engleskim pretsjednikom vlade MacDonaldom premašuje važnost, koja mu se pridaje. Moglo bi se vjerovati, da je naročito riječ o dunavskom pitanju došla uslijed potrebe, da se predvide sredstva za odbranu od posljedica novog bankrotstva u Njemačkoj. To bankrotstvo izgleda da je neminovno. Moguće da kroz nekoliko nedjelja a moguće i ranije njemački narod doživi definitivni pad. Ako se to dogodi onda je sasvim razumljivo da će se prestati sa razgovorima o nezdodama Austrije i Mađarske. Engleski stručnjaci vraćajući se iz Berlina ponijeli su najhrdavi utisak o finansijskoj situaciji Reicha. Njihov pesimizam prelazi što više i predviđanja njemačkih nadležnih faktora. Predviđa se odluka njemačke vlade da uskoro objavi moratorijum, koji bi bio mnogo teži nego što je ovaj koji već sada postoji. Novi moratorijum ovoga puta obuhvatio bi plaćanja kamata po Youngovu i Dawesovom planu i ako su službeno oba ova plana zagarantovana na specijalan način. To znači da se predviđa mogućnost potpunog obustavljanja njemačkih plaćanja inostranstvu, kako za račun pojedinaca tako i za račun države. Dopisnik ovoga lista nalazi razlog toj krizi u tomu što se u inostranstvu spekulira na baisse njemačke marke i na skorom padu državnih papira podrazumijevajući tu i obveznice po Dawesovom i Youngovom planu, ma da su one međutim zajamčene zlatnom podlogom. Njemački kapitali su u stalnom prometu između Pariza, Londona, Amsterdama, te Zürich a isti ti kapitali prelazeći s jedne na drugu stranu Atlantskog oceana predstavljaju danas ogromni dio međunarodnog novca. Otuda je razumljivo što u ovako kritičnom momentu saradnja francuske i engleske politike postaje neophodno potrebna. Dogadaji koji su uvijek jači od ljudske volje primoravaju danas najpozvanije da se uzdignu iznad svojih malih razmirica i da konačno pristupe riješavanju glavnih problema od čega zavisi opstanak ovih naroda.

Jer su fine, otmjene, dobre i jeftine.
U svim fazonama i svim brojevima
uvijek na zalih.

ŠIBENIK
Kralja Tomislava

SPLIT
Marulićeva 7.

„Preko Atlantika do Pacifika“

Don Ante Politeo i Dr. Ante Tresić-Pavičić

Pismo

Dr. Ante Tresić-Pavičiću, nešto prošireno, u Splitu

Šibenik, 5. marta 1932

Bio sam došao naročito, da te upitam za odgovor, što mi duguješ još od septembra p. g. 1931. Bilo je to 20 februara.

Vidjali smo se više puta i ovih dana, te sam očekivao da ćeš kao „gentleman“ prvi se meni javiti. Dočim protivno, ti me ignorišeš i izbjegavaš, prolazeći ponositim korakom jednog Perikla, ugladen u finom ruhu poput Petronia „arbitr elegantiarum“; niti pristojno ne odgovaraš na moj pozdrav?

Zar jedan Enrico Ferri, D' Annunzio, F. Turatti, Sienkiewitz, F. Cavalotti, A. Labriola, D. Bissolati, A. Costanzo, G. Papini, P. Gemelli, Mascagni, Ric. Garibaldi, A. Fratti, G. Bovio, te i sam Mussolini; zar kardinali M. Rampolla, D. M. Parocchi, Paccelli . . . pa sve do našeg slavnog Strossmayera sa plejadom naših intelektualaca prvog reda, kao T. Smičiklas, K. Vojnović itd. prema kojima ti stojiš na nižem stepenu i kulture i talenta i jakosti duha, zar su i spomenuti bili čuci po tebi, kako ti rado nazivlješ Amerikance, zato što nisu prezali poniziti se i „simpliciter“ općili sa „ovim originalom kakvom ni u Americi nema premca“. (Knjiga Preko Atlantika, str. 143).

Ta, i kakvi su to bill odnosi i časne veze za ovog starog tvog kolegu, kojega ti danas ne cijeniš dostojnim niti jednog pozdrava na putu. Zna se gdje smo se rodili i skupa se u siromaštvu odgojili. A po tvom pisanju: „neće se drugi gradovi za nj (za me) otimati poslije njegove smrti“, jer će svak samo tebe slaviti.

Ti obično poziraš uvijek kao neki „iudex ex cathedra“ kad o drugom govoriš.

Ali skrajno je vrijeme da obračunamo prije moje smrti, i da se razčisti sve što si onako netačno, nedolično i tendenciozno unio u tvoju knjigu „Preko Atlantika do Pacifika“ na str. 143-146, gdje me prikazuješ u krivom svijetlu kao jedno biće „smušeno“ i „ludo“ sa bljeskovima genijaliteta začinjena mahnitošću, te tako si minio kao „prijatelju“ kroz 25 godina ogromne štete moralne i materijalne.

Blagopok. Don Jure Biankini je onaj koji me je zadržao da te pozovem javno na odgovornost, po mojem povratku iz Amerike. Don Jure zadade mi riječ, da će se on starati e da ti kod novog izdanja ispraviš netačnosti kako spada.

Bilo je to polovicom Augusta god. 1911. Na mom prolasku iz Trsta, u Zadru, don Jure me pozva na objed. Prošetali smo se sunčanom obalom i kod kolone na malom gatu razgovarali o tvojoj knjizi „Preko Atlantika“. Ali ste vi dvoje u ono doba bili intimni politički faktori u bečkom parlamentu; stoga te je Don Jure uzeo u zaštitu i polomio koplje protiv moje žestoke navale. Nu, ili on nije tebi išta o tome govorio, ili ti nisi htjeo njegov savjet izvršiti. Ovo zadnje je vjerojatnije, pošto su tvoje strašne obijede ostale iste, intakte.

Tako je taj zgodan moment prošao. Protekle su zatim 3 godine do rata, a preko rata dakako stvar je svršila u zaborav. Godine 1917-1918 vidio sam te u bečkom Parlamentu gdje sjediš u Českom sektoru, kamo si istupio bio iz Jugoslavenskog kluba

(voltabandiere), ostavivši na cijedilu tvog vjernog Don Juru, Dr. Kreka i Dr. Korošca. Dakako ti si i ondje bio previsok a da bi se ponizio do mene.

Odmah poslije sloma našli smo se u porušenom Beogradu, u „Rest. Kasini“ na Terazijama o Božiću 1918. Bili smo za jednim stolom sa Dr. A. Korošcem, sa blagop. M. h. Gavrilovićem zamjenikom Min. Inostranih djela i drugim brojnim diplomatskim intelektualcima pionirima našim, da svaki zasuče rukave i lati se korisna posla.

Tada smo svi bili jedno, jedne političke boje, zbiveni kao u hrpi: po prvi put svi iz reda „Jugoslaveni“. Ti si ipak mene namjerno izbjegavao, bojeći se valjda mog prikora i navale radi tvog prljavog Medaljona.

Početak nove godine 1919 dopadne me mandat, da putujem u Italiju, te sam preko socijalističkih parlamentarnih voda: E. Ferri, L. Bissolati, Bombacci, Serrati i njihovih novina raskrinkao i žigosao adventure i karnevalade D'annunzia na Rijeci; pak napisao brošuru protiv Londonskog Pakta, koju je ministar pret. Nitti vlastitim potpisom zaplijenio.

Ali, uapšen 3 februara 1920 i prognan iz Italije, vratih se preko Tarviša i Ljubljane u Beograd, sam životom, opljačkan moje cijele prtljage sa sandukom knjiga, kao goll mlš. Tu sam na moje zaprepaštenje opazio kako su se „prvi jugoslaveni“ rasplinuli na razne političke klubove, zadržavši samo onaj Korošćev ime Jugoslavensko.

Takva je promjena djelovala fatalno na moj idealizam.

Zato i tako svrši moj aktivan politički rad, i posvetih se drugom poslu.

Nu međutim, mislim, istodobno ili kašnje tebi prosjala zvijezda. Padom Protićeva Ministarstva i, od prilike između Vesnićeve i Pašićeve vlade (1920-1921) novine donesoše, da je Dr. Ante Tresić-Pavičić imenovan poslanikom u Madridu. Ova je vijest iznenadila Dalmatinsku koloniju u Beogradu. Ali zli jezici razglašiš, da Tresić ne bijaše stim odviše razdragan. Volio je otići u Washington; pa ga mjerodavni faktori umiriše prospektivom, da i put preko Madrida vodi u Američku prestolnicu. Tako su se u Americi ispunile jedine želje patriote Dr. Tresića-Pavičića, poznatog nacionalnog radenika za „dobro“ domovine.

Meni su osobito bile upadne učestale šetnje na Terazijama Dr. Tresića-Pavičića sa pok. Ministrom S. Protićem. Po tom sve bijaše jasno tko mu je položio poluge.

Što nisi uspio postići na tvom putovanju po Americi god. 1906 sa onim uznositim književnim i političkim predavanjima u Allgheny, Chicago, San Francisco itd., to ti je kašnje uspelo u Washingtonu, odakle si donio sobom u Dalmaciju svega i zlatnu torbu, pa si se odrekao omiljenih Ninfa Parnasa i tvoje bijele Mosorske Vile.

Socijalni pak stav, koji si na tvom povratku zauzeo na obalama plavog Jadrana, nema svoj izvor u iskrenosti tvojih prijašnjih gledanja na svijet ni tvog socijalnog osjećanja. Tvoj priopćeni članak od 10 IV 1927 u Uskršnom broju Novog Doba Telos Causa Finalis jest takva jedna rigorozna i pretjerana sinteza filozofička, tačnije, metafizička, koja oduvijek bijaše tvrda kost za tvoje zube, da znači po mojem mjenju — barem članak tako utiče na mene — jedan

pravi „kulturni harakiri“ u filozofiji za duhovni razvitak današnjice. I sami profesori univerze, koji se ovih dana nalaze u gradu kažu, da tvoj Telos Causa Finalis nisu razumjeli, a ja sam dodao: da „In multiloquio st . . .“ nisi ništa reko. Čudim se uredniku Novog Doba da ti je ustupio mjesta za onakav trašentalni galimatijaš, da se stresu gaće i najvećem evropejskom učenjaku. „Philosophia poetica!“

Ovom sam digresijom malko se udaljio od moje zadaće: ali nije sasvim bezpredmetna. Jer kako čujem, postao si preko noći Dalmatinski Krezos, pa imaš ogromnih sredstava, dakle na pretek, i za štampu i za one koji ti zlatnim perom šire slavu, te darivaju te žutom aureolom „prvog“ Jugoslavenskog književnika.

Ja protivno zaostao, kao mnogi nacionalni radenici, stari pioniri poštenjakovići, da se borimo za opstanak; pak sam zaboravio na te i na tvoj falični Medaljon, koji si ti utiskao u tvoju znamenitu knjigu „Preko Atlantika“. Evo ti u kratko djelomice uzroka ovom zakašnjenju.

Apoteoza iz pera prof. Urbania, kakvu sam čitao nedavno u Novo Doba, donijela je vanrednu veselost i buru smijeha u krug mojih znanaca i akademičara.

Ti sam pišeš: „tako mislim da poznajem Don Antu“. Ovako zaključuješ tvoj falični Medaljon o meni. Ali i Don Ante poznaje tebe. I to ti je dokazao u svom pismu prošlog septembra također iz Šibenika. Jeste. Ja sam dosta rekao u rečenom pismu, nu točno, objektivno i nepobitno.

Poznajem jošter i mnogobrojne izvore na kojima si ti obilno crpio ono silno bogatstvo i one sjajne i blistave ljepote s čime si ukraasio tvoju knjigu i pjesmu, u tvom neosporivom srpsko-hrvatskom stilu.

Ipak prozire i vidi se, da su sve one smjele i uzvišene fraze u apoteozni skovane i preuredene s ove stane Jadrana. Šteta što je prof. Urbani ispustio i tvoje bljeskove genijaliteta koji nije začinjen mahnitošću, kako se ti izrazuješ od Don Anti Politeu afirmativno (na str. 145 P. A.) a to, da bude vijenac profesorov panegirika savršen. Jer bljeskovi genijaliteta sa onim negativom ne zaslužuje ime genijalnosti.

Ali ne ide mi nikako u glavu ocjena, koju je o tebi i tvome djelu dao, u uvodu, jedan Gulielmo Ferrero, kritičar svjetskog kalibra, s kojom je on naduo tvoju poznatu megalomaniju i bahatost. Bog zna s čime si ti tom italijanskom velikanu zablještio oči, da ne vidi tvoju bahatost duha i tvoje proverbijalno isticanje svog „Ja“; jer bahatost duha i isticanje svog „Ja“, na što nailazi svaki čitatelj tvojih djela, nijesu nikad bili karakteristike velikih umova.

Pošto ljudi visoke kulture i prave moralne veličine i genijalnosti, ne ponašaju se i ne rade ono što ti radiš.

Ovoliko samo nuzgredno, jer mene sve gorirečeno ne interesuje odviše, i ja nedam za takve basne niti jedan židovski „Jo t“. O čemu ja i ti moramo voditi brigu jeste, da se što prvo zbrišu ili isprave netačnosti, obijede, tendenciozne ocjene i svi oni kategorični ispadi i temerarne crte, od tebe, arbitrarno uknjižene u tvoj „nagrađeni“ svezak „Preko Atlantika do Pacifika“, s kojim si ti škodio mojem dobrom glasu i ozledio moj neporočan karakter u svijetu, osobito u Domovini.

Sad je red na te; i zavisi od tebe hoće li se stvar riješiti između nas pristojno,

pametno i ako to možeš – prijateljski, ili će se ovo za me vitalno pitanje urediti putem javnosti, pred kojom ćeš odgovarati ti i ja isti. Jer crne ljage koje si ti nabacio na moj svijetli život, neću nikakovu cijenu da ponese s sobom u grob. Zapamti to dobro. Nije li ovo jasno i logično?

Ako tvoje nisko i neopravdano djelo koje traje evo već četvrt vijeka, na očevidan uštrb svih mojih svijetlih podviga i ljudskih interesa na zemlji, ti ne popraviš i pošteno ispraviš, tada se očituješ pravim nasljednikom onih književnih licumjeraca, prevrtljivih pisaca i demagogičara, koji su u historiji srušili tolika vrijedna i umna lica, i tako razorili njihove neprocijenjene osnove za Dom, narod i čovječanstvo.

Jedan pogled u Nebo i u Veličanstvo Svemira, moj brajane, pak će i tvoja akademička oholost i bahatost duha uvidjeti, da smo svi na zemlji ništice.

Rekao sam dosta i opomenuo te. „Intelligenti pauca“.

Tvoj tvojom krivnjom sada Antagonista

Dot Ante G. Politeo, profesor

Naši dopisi

ZEMUNIK

5. IV. POMOĆ CRVENOG KRSTA SIROMAŠNOJ DJECI. Jučer je ovdje stigla izvjesna količina hrane, upućena od Crvenog Krsta za pomoć siromašnoj djeci. Hrana će se dijeliti u Pučkoj kuhinji, koja je bila prestala djelovati za izvjesno vrijeme radi nedostatka hrane. Čitavo naše stanovništvo oduševljeno pozdravlja ovu plemenitu akciju našeg Crvenog Krsta, koji uvijek pokazuje veliku aktivnost u pomaganju onih, kojima je pomoć zbilja potrebna.

M. I.

POLEŠNIK

5. IV. UČESTALE NESREĆE. Italijanski podanik cav. Giovanni Mestrovich iz Zadra, dok se nalazio u lovu na našem teritoriju, u blizini Polešnika, pucajući u jarebice, i ne misleći da bi se netko mogao nalaziti iza grma, teško je ranio jednu čobanicu koja je tamo sjedila, savuši joj čitavu sačmu u leđa. Nesretna žena smjesta je upućena u bolnicu, gdje je zadržana na liječenju. Netom je Mestrovich primjetio nesreću, nudio je ženi 3000 din. samo da šuti, ali je ona to odbila.— Isto tako otrag izvjesnog vremena zadarski građanin i podanik Gl.š.č Đuro sa svojim automobilom pregazio je jednog starca iz Sukošana na cesti u blizini Babin Duba, koji je također starcu nudio 4000 din. da šuti. Ako ovdje pribrojimo još i nedavnu nesreću u Benkovcu kao što je „Narodno Slovo“ već o tom pisalo u jednom od prošlih brojeva, tada nam ovi slučajevi izgledaju i odviše česti i neobični, te bi trebalo da nadležne vlasti obrate pažnju ovakovim tipovima, koji ranjavaju naš narod. Ne može se ustvrditi da je to namjerno učinjeno, ali zato o ovom treba voditi naročitu brigu.

M. I.

PRIMOŠTEN

4. IV. Sinoć je ovdašnji pomladak Crvenog Krsta izveo vrlo zanimivu predstavu kojoj je glavna tačka programa bio „Boj na Kosovu“. Sve je bilo izvedeno sa divljenja vrijednom preciznošću, tako da je publika kod svakog čina neprestano pljeskala. Za ovo treba u prvom redu zahvaliti upraviteljici mjesne osnovne škole gospođi Anki Žepina - Čabov, koja nije žalila ni truda ni vremena, da djecu što bolje pripravi. Zahvaliti treba i mjesnom tamburaškom zboru, koji se je drage volje odazvao pozivu, i sa biranim patriotskim komadima zabavljao publiku za vrijeme pauze.

Žaliti je jedino što je prostorija bila premalena, pa bi bilo poželjno, da se u buduće takove patriotske i sve prosvjetne

zabave priređuju u većim prostorijama. Najprikladnija prostorija za to, bila bi ona u mjesnoj bratskoj kući, u kojoj bi se mogla smjestiti stalna pozornica, a uvjereni smo, da bi tu prostoriju Uprava Bratovštine u patriotske i prosvjetne svrhe rado, možda i besplatno ustupila, ta i onako po toj prostoriji kroz cijelu godinu šetaju miševi.

ZEMUNIK

5. IV. GRIPA U SJ. DALMACIJI. Prama vijestima koje nam stižu iz svih mjesta sjeverne Dalmacije, ovamo se je pojavila gripa, koja nemilo hara među narodom. U nekoliko posljednjih dana u raznim mjestima desilo se preko 70 smrtnih slučajeva.

M. I.

GRADSKA KRONIKA

Sa današnjim brojem naš će se list tiskati u „Novoj Štampariji“. Zbog te promjene ovaj broj izlazi sa zakašnjenjem. U buduće list će radi podesnijih strojeva izlaziti bez ikakvog zakašnjenja redovito u 8 sati ujutro. Molimo da se to uvaži.

UREDNIŠTVO.

† JOSO TAMBAČA

Iza dulje i teške bolesti, istom u 59 god. života, preključe uveče, skoro nenadano umro je ovaj naš dobro poznati, cijenjeni i mnoge uvaženi sugrađanin. Iz težačke obitelji, od prirode neobično nadaren svim onim lijepim osobinama, koje stvaraju marnog i agilnog radnika, u predratnim godinama, Josko Tambača, bio je jedan od istaknutijih boraca i pristaša tadašnje pravaške stranke, i kao takav, skoro sve do svoje smrti obnašao je više puta čast općinskog vijećnika pa i predsjednika. Upravo za njega, može se kazati, da je u prkos svemu, znao da sačuva ono što čovjeka uzvisuje a to je: dosljednost i karakter. Kao vinogradar, blagopokojnik pored toga, što se je u svakoj prigodi isticao radom za dobro naših vinogradara, sam je bio primjer žive radnosti i njegovi proizvodi, na svim izložbama, skoro uvijek bili su najbolje ocijenjeni i klasificirani. Josko Tambača upravo je dokazao, sve što se može učiniti i postići, kad uz jaku volju, postoji i izvjesna stručna sprema. Smrću Jose Tambače našli zemljoradnici gube svog najboljeg člana i druga, a naš grad sugrađanina, koji je svojim radom za dobro grada sve nas zadužio. Dobrom i čestitom Josi, neka je laka crna zemlja, a ožalošćenju i ucvljenoj obitelji, naše iskreno i dukoko saučešće.

Ispitno povjerenstvo za kalfe prestalo djelovati. Zbog stupanja na snagu novog zakona o radnjama, Ispitno povjerenstvo za kalfe prestalo je djelovati sa danom 8 marta o. g. Novo ispitno povjerenstvo biće sastavljeno nakon što se izradi novi pravilnik istog po novom zakonu o radnjama. Obzirom na gornje upozoravaju se zanatlije da ne upućuju molbe.

Hallo!

Hallo!

Novootvorena Gostiona
„AMERIKA“
u ulici J. Šizgorića (kod sv. Ivana)

prima abonente mjesečno: kava, objed, večera (sa vinom) Din. 550; bez kave Din. 500. — Potpuno renovirane prostorije. Cijene umjerene, podvorba brza. Preporuča se vlasnik

Baranović Ivan

Tragična smrt obalnog radnika. Obalni radnik Krešo Plenča p. Šime iz Šibenika, star 28 god., došao je 8. o. mj. sa svojim drugom Andrijom Nadosezom na parobrod Jug. Lloyd „Izabran“, koji je usidren u našoj luci, namjerom da zamoli kapetana, neka mu dozvoli pomesti skladište broda uz nagradu da doblje onaj ostatak engleskog ugljena, koga oni pokupe prigodom čišćenja skladišta. Kapetan broda rekao im je da se radi tog posla povrate sutradan i udaljio se. Međutim Plenča i njegov drug pošli su do skladišta br. 4 da se osvjedoče koliko bi ugljena našli pri čišćenju skladišta, a potom su se vratili na palubu. Zatim je Plenča pošao do skladišta br. 2, a njegov drug Nadosez udaljio se za čas i kad se vratio počeo je da zove svog druga. Međutim kako se on nije odazivao, mislio je da je izašao na kraj, pak je napustio brod. Odjednom se čulo zapomaganje iz skladišta i mornari, koji su se u blizini nalazili, pohitali su do „boccaporte“ skladišta odakle je dolazilo zapomaganje. Kad su pogledali kroz otvor skladišta, pred očima ukazao im se užasan prizor. U lokvi krvi ležao je Plenča na dnu skladišta potpuno onesviješten.

Na lice mjesta došao je odmah redarstveni povjerenik g. Bumber sa polic. činovnikom Dragušicom, te jednim stra-

Električna trajna ondulacija
samo Din. 150.— Manikir-salon
za dame i gospodu.

Braća Laurić
Frizeri - Šibenik.

žarom. Zatim je prispio opć. liječnik Dr. Tarlaja, te pretstavnik Lučke kapetanije g. Bilafer. Poslije pružene prve pomoći, Plenča je odmah upućen u banovinsku bolnicu, ali je zbog zadobivenih teških ozljeda istog dana preminuo. Ustanovljeno je da je pok. Plenča pao sa drugog sprata palube, s visine od nekih 7 metara tako da je pri padu razmrskao lubanju. Po pomorskim propisima „boccaporta“ mora da bude zatvorena. Muđutim nije do sada ustanovljeno, da li je „boccaporta“ bila otvorena ili je pok. Plenča sam otvorio, pak pri otvaranju slučajno upao u skladište.

Drski provalnici. Malešević Miloš p. Jovana iz Bločica općine Drniš i Stahan Stipe nezakoniti sin Magde Stahan iz općine Zlatar blizu Zagreba, poslije nekih tridesetak izvršenih provalnih krađa u Splitu i ostalim mjestima Dalmacije, provalili su u radnju Ante Bogdanovića, mehaničara Puće, te konačno u obe radnje g. de Hochberger u Šibeniku iz koje su odnijeli jedan pršut i jednu kobasicu u vrijednosti od dinara 160, te gotova novca 530 dinara. Uapšeni su od žandarmerije u Drnišu,

Lutrlja P. Š. „Krke“. Lutrlja P. Š. K. »Krke« vučena je 2. o. mj. pak su zgoditi pali na slijedeće brojeve: broj 20 serija 20 dar 3; broj 61 serija 34 dar 8; broj 46 serija 23 dar 7; broj 11 serija 35 dar 5; broj 69 serija 28 dar 10; broj 35 serija 44 dar 13; broj 67 serija 48 dar 12; broj 8 serija 22 dar 9; broj 15 serija 15 dar 6; broj 47 serija 36 dar 2; broj 69 serija 24 dar 1; broj 77 serija 17 dar 11; broj 29 serija 32 dar 4.

Dobitnici neka se izvle obratiti sa dobivenom srećkom u društvenu garažu od 14—15 sati.

Ispiti domaćinske škole. U četvrtak 30. III. t. g. održani su ispiti domaćinske škole u Šibeniku. Ova je škola bila otvorena od državne vlasti, na zamolbu Narodne ženske zadruge u Šibeniku, uz pomoć iste zadruge i općine. Kurs je trajao 4 mjeseca, održavao se je u prostorijama N. Ž. Zadruga, a pohađalo ga je 24 učenice. Ispitu je pretsjedao sreski nadzornik g. Miloš Triva, općinu je zastupao tajnik g. D. I. Despot, a u ime Zadruga, bile su pretsjednica gđa D. Kovačević i podpretsjednica gđa B. Makale. Ispitivale su, g. učiteljica domaćinske škole Ljubimka Popović, stručna učiteljica ručnih radnja g. Katca Komušanac i prof. higijene g. Dr. Branko Kurajica. Ispit je položilo 21 učenica, dok tri su otpale zbog bolesti. Iza teoretičkog, slijedio je praktički ispit u kuhanju. Ručak, priređen od učenica, bio je savršeno pripravljen. U istoj dvorani bili su izloženi ručni radovi. Bilo je tu mnogo ukusno skrojenog ženskog rublja i prekrasnih radova u narodnom vezivu iz svih krajeva države. Tokom ispita, učenice su pokazale, koliko je korisna i praktična znanja obrađeno u roku ovog kursa i koji je sjajan uspjeh postignut. Najveću zaslugu imaju g. učiteljice i profesori ove škole. Hvalevrijedna je namjera Narodne ženske zadruge, da ctvori još jedan tečaj domaćinske škole. Kako čujemo, ovaj će tečaj biti namijenjen isključivo kćerima siromašnih šibenskih zemljoradnika.

Nove marke. Od 1. aprila puštene su u saobraćaj nove poštanske marke od

0.75 i 1.50 Dn. Prve marke su za taksiranje ilustrovanih dopisnih karata u unutrašnjem saobraćaju, a marke od 1.50, za pisma u unutrašnjem saobraćaju i za ilustrovane karte za inozemstvo.

Cijene kruhu u Beogradu. Kako je uslijed likvidacije žitnog režima, nastupila 1 o. mj. slobodna trgovina brašnom, beogradske pekare, prodaju sada kruh uz ove cijene: primissima vrsta bijeloga kruha kg. 3 Dn; bijeli 2 Dn; mješani 1.75 a crni Din. 1.50 kg. Nadati se je, da će cijene kruhu i kod nas osjetljivo pasti, pa s obzirom na bijedu koja vlada, poželjno je da do ovoga čim prije dođe.

MALI OGLASNIK

Do 15 riječi 6 Dn. Svaka daljna riječ 50 para.
— Za trošak poštarine plaća se posebno. —

AGENT za Šibenik traži se. Posao unosan. Za informacije obratiti se upravi.

KUĆA NOVA sa lijepim pogledom prizemna, sastojeca od 4 sobe, kuhinje i nuzprostorija te vrtom i dvorštem, prodaje se jeftino. Informacije u Upravi lista.

IZNAMLJUJE SE ODMAH sve prostorije kazališne gostione, prikladne za svaku vrst trgovine sa posebnom magazom. Informacije kod vlasnika g. Stipe Bodula - Šibenik.

Vaso Čok i Jovo Paklar

ŠIBENIK (Dalmacija)

Staklo za prozore, šuplje staklo, porculan, kuhinjsko posude, aluminijumsko, emajlirano, papirnata roba, mineralna voda, bomboni i t. d.

Novo otvorena mljekarna

ZDRAVLJAK

Mliječni buffet u Šibeniku

u ulici Kralja Tomislava br. 47
kod crkve sv. Jakova.

Preporuča svježe kravlje, punomasno mlijeko, sve vrsti vlastitih i inozemnih mliječnih proizvoda uz vrlo solidne cijene.

Prodaja svježeg cvjeća

U svako doba godine. Solidna izradba nadgrobnih vijenaca, kao i vjenčanih i nadgrobnih buketa.

Unajmljujem i prodajem umjetničke vijence.

Zorić Stipe — Šibenik
Poljana Kralja Petra.

Viktor Sosić

Šibenik (kod sv. Ivana)

Trgovina boja.

Uvijek na zalihi

Dobar engleski

„Copper Paint“

Gradjevna limarska radnja

Mitar Kukolj

PREUZIMA

gradjevne limarske radnje.

IZRADJUJE

bakrene kotlove za kuhinje
i pecivo rakijske.

Solidna i brza radnja uz
najumjerenije cijene.

Oglašujte u „Narodno Slovo“

Medjunarodno otpremništvo

JOSIP JADRONJA

ŠIBENIK (Dalmacija)

Trgovina koža i cipela

Aleksander Anweiller

Šibenik (ul. Kralja Tomislava 4)

Veliki izbor ručno radj nih cipela
Prima se naručbe po mjeri i bojadisanje
cipela raznim bojama.

Radnja solidna. Cijene umjerene.

Prva dalmatinska tvornica crkvenih
voštanih svijeća na paru

Ljubo Manojlović - Šibenik

Izrađujem crkvene voštane svijeće svake veličine.
Specijalna izradba svijeća sa nakitima iz
najbolje vrste „pašarina“

Širite „Narodno Slovo“